

Etterlyser kvinnelig presidentkandidat

Per Halvorsen
journalist

Hvorfor makter ikke en politisk organisasjon der over 70 prosent av medlemmene er kvinner, å mobilisere en eneste kvinnelig kandidat til presidentvervet?

Etter 12 år med en mann i førersetet, er det ikke på tide med en kvinne igjen? En som reagerer, er leder i Foreningen for intrekulturell psykologi (FIP), Jessica Harnischfeger. At det foreløpig bare har vært det hun karakteriserer som “tre hvite menn”, som har stått fram som kandidater, har gjort henne opprørt.

Dårlig signal

Jessica Harnischfeger. Foto: Per Halvorsen

– Det går nesten ikke an. Det signaliserer mangel på diversitet, og gjør at jeg føler meg lite representert både som kvinne og migrant. Vi skal som yrkesgruppe tjene en mangfoldig befolkning. Det er viktig at dette mangfoldet også gjenspeiles i Psykologforeningens øverste politiske ledelse. Foreningen bør jobbe aktivt for at toppledelsen gjenspeiler dette mangfoldet. Hvem vi er som hjelpere; kvinne eller mann, svart eller hvit, skeiv eller streit, preger hvordan vi forstår samfunnet rundt oss. Derfor bør vi også være opptatt av ytre faktorer som dem vi her snakker om. De har betydelig signalverdi, sier hun til Psykologtidsskriftet.

– *Av FIPs ni styremedlemmer var samtlige kvinner inntil ganske nylig?*

– Ja, og det gir et veldig dårlig signal. Vi har virkelig jobbet med å få inn en mann i styret, og i våres fikk vi det endelig til.

Kvinner i flertall

Medlemsstatistikken jager ikke: Av Psykologforeningens medlemsmasse per 1. august 2019, er 71,5 prosent kvinner, 28,5 prosent er menn. I 19 av de 37 ulike rådene, utvalgene og interesseforeningene som er med i beregningsgrunnlaget her, er kvinnene i flertall. Noen eksempler:

- Sentralstyret: 7 av 11.
- Lønns- og arbeidsmarkedsutvalget: 6 av 9
- Menneskerettighetsutvalget: 5 av 7

Lokalavdelingene er ikke tatt med i beregningen.

Vet ikke hva som kreves

Heidi Svendsen Tessand. Foto: Per Halvorsen.

Visepresident Heidi Svendsen Tessand mener det viktigste på Psykologforeningens landsmøte er å få valgt den best kvalifiserte kandidaten, uansett kjønn. Hun syns likevel det er uheldig og forunderlig at det ikke fins kvinnelige presidentkandidater. Hun tror en av grunnene kan være at presidentvervet ikke er «utlyst».

– Det finnes ingen stillingsbeskrivelse eller kvalifikasjonskrav. Vi vet fra undersøkelser av arbeidsmarkedet at kvinner ikke kaster seg over jobber de ikke vet om de er kvalifisert til. Mange – både kvinner og menn – vil nok tenke; hva slags jobb er egentlig dette? Hva er forventet av meg som president? Flere kunne ha vært interessert i jobben hvis de hadde visst mer, mener hun.

Svendsen Tessand vet om flere kvinner som har vært på blokka til valgkomiteen og lokallagene, men ikke hvor mange som faktisk har blitt spurt.

– Om lokallagene og valgkomiteen har opptrådd som hodejegere, er jeg også usikker på. Det trengs kanskje en ekstra porsjon med overtalelse for å si ja til et kandidatur man vet så lite om.

– *Hvorfor stiller du ikke selv?*

– Jeg jobber til daglig som leder for Stillasbyggerne på AHUS. Vi bygger opp helse- og barneverntjenester for barn og unge som bor i fosterhjem og på institusjoner. Det treffer midt i hjertet av mitt faglige og personlige engasjement, og vi har fortsatt mye å utvikle. Jeg har satt stor pris på at mange har bedt meg om å stille som kandidat til presidentvervet. Det ser jeg på som en stor tillitserklæring.

Den siste kvinnen i presidentstolen var An-Magritt Aanonsen, som ble avløst av Tor Levin Hofgaard på landsmøtet i 2007. Hofgaard gikk på sin side seirende ut av kampen mot Anne-Karin Torgalsbøen, som i dag er psykologiprofessor ved Universitetet i Oslo. I løpet av sin 85 år lange historie har foreningen fostret tilsammen 27 ledere på øverste nivå, åtte av dem er kvinner, hvorav én av dem satt i to usammenhengende perioder. Fra midten av nittitallet har det vært flest kvinnelige medlemmer i foreningen.

Valgkomiteens plan

Ane Johnsen Lien. Foto: Anne Lise Norheim

Ane Johnsen Lien, tidligere sentralstyremedlem, nå i valgkomiteen, understreker i en e-post at situasjonen i Psykologforeningen skiller seg lite fra arbeidslivet for øvrig.

– Kvinner er gjerne bedre representert på mellomledernivå enn på toppledernivå. Slik sett speiler Psykologforeningen samfunnet, og vi bør være ekstra oppmerksomme på å søke kvinner til toppvervet.

Lien mener Psykologforeningen bør jobbe både for å få flere menn til å velge psykologyrket og flere kvinnelige psykologer til å søke topplederverv. Som foreslått leder av valgkomiteen neste periode, ønsker hun å lage en plan for hvordan komiteen sammen med lokallagene, kan få frem kvinnelige ledertalenter.

– Vi må få fram hvilken positiv effekt kjønnsbalanse har på team og på ledelse, og jobbe for at kvinner ikke undervurderer egen kompetanse. Det er viktig at kvinnelige talenter får mentorer som er med på å heie og løfte dem frem. Mentoren kan godt være en mannlig president eller visepresident, mener Lien.

«Hypotetiske mannlige maktstrukturer»

En av dem som har ytret seg om problemstillingen i sosiale medier, styremedlem i Aust -Agder lokallag, Jens Jensenius, avviser at kjønnsbalansen blant presidentkandidatene er et problem.

Jens Jensenius. Foto: privat

– Den forrige presidenten var kvinne, nestlederen er kvinne, seks av ti som er innstilt til sentralstyret er kvinner, statsministeren er kvinne, finansministeren er kvinne, lederen for EU-kommisjonen er kvinne. Det er med andre ord mange kvinner som ikke lar seg stanse av hypotetiske mannlige maktstrukturer - som for øvrig rammer menn så vel som kvinner. Det handler om makt og ambisjoner, ikke nødvendigvis om kjønn, skriver Jensenius i en e-post til Psykologtidsskriftet.

Han mener det er feil hvis kvinner som ønsker kvinnelige ledere peker i alle mulige retninger med forslag og årsaksforklaringer, men ikke selv stiller opp.

– Vi jobber som psykologer med å oppmuntre mennesker til å ta ansvar og sette seg bak rattet i sin egen tilværelse, i stedet for å la ens tanker om hva andre forventer være styrende. Det samme gjelder for oss selv og tillitsverv i vår fagforening. Hvis ikke 'noen andre' tar ansvar, må vi kanskje gjøre det selv - og i hvert fall ikke bebreide dem som faktisk gjør det, sier han.